శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీ రాధా రుక్మిణీ సత్యభామా సమేత గోపాలకృష్ణ పర
బ్రహ్మణే నమః

శ్రీరామా రమణీ మనోరమణా పక్షిస్వామి గంధర్వ భూ
భార ధ్వంసన దేవకీ జఠర రత్నం, భుక్తి ముక్తి ఫల
స్మరసుస్థిరయుతా నవాంబుజ పల్లవ శ్రీ శరణ సంపూర్ణ
కారుణ్యామృతపూరముం జిలుకుమా, కల్యాణ గోపాలకా ॥ 1

పదిరెండేండ్ల వయస్సు మొదలు భవత్పాదారవిందంబులే
మదిలో నిల్పి శరీర బాంధవుల సంబంధంబు వర్జించి యా
పదలందైన జలింపకుండ విలసద్భక్తిన్ భజింతుం గదా
యుదినవారసి కూర్పుమయ్య బలువత్కాయిన్ వేణుగోపాలకా ॥ 2

గరిమన్ ధారక పోషకంబులుగ భోగ్యస్త్రీలగు సాధముల్
పరిధానంబులుగా నిధానములుగా భక్తావనంబుగా
సిరిగా నెంచి భవత్పదాంబుజ(బహు)లన్ సేవింపమొందంగ నన్
గరుణం బ్రోవవె దేవ మిథ్యమకటా కల్యాణ గోపాలకా ॥ 3

బలునాకుం దిను పాండవేయులకు ద్వారక్షణంబు చాలా ట్వైవై
రులనిర్జించి పొరణ్యముల్ తపములన్ రూపొందు గంధర్వ దం
తులతో గూడిన రాజ్యమిచ్చియటుపై దుర్దోషముల్ ద్వేయని

స్థూలయజ్ఞంబు లొనర్పఁ జేసితివి సౌఖ్యస్ఫూర్తిన్ గోపాలకా 4

అతిబాల్యంబుననే విమాతృకృత దుర్వాక్పౌరనారాచసం
హతిచేఁ దూలి ధ్రువుండు భక్తి భవదీయాంఘ్రిద్వయిం గొల్వడే
పితరాజ్యంబునకంటె మిన్నయగు నైశ్వర్యంబు బ్రాపించి శా
శ్వతముద్రై భోగములందుచుండె నుగదా సర్వేశ గోపాలకా 5

నేయాదార్ఢ్యము జ్ఞానశక్తులు నునే నిత్యానుకంపాసుధా
శ్రేయస్సుల్ తలపోసి యన్న ద్విజు శ్రేష్ఠోక్తి విసర్జించి యా
డాయంబున్ విడనాడి నీ పదములే ధ్యానింపుచున్ శాక్త భ
క్తాయుర్వాయక వాంఛితార్థమిడవు యార్వేకము గోపాలకా 6

తనియన్ సంపద లిచ్చి బాడబుని వస్త్రస్తోమ మర్పించి గ
ద్దన నా ద్రౌపదికిన్ విచిత్రమగు సాంద్రార్ణంబు గల్పించి కు
బ్జను నైశ్వర్య మొసంగి మాలికుని దీనున్ బ్రోచి వర్ధిల్లిన
ఘనదాతృత్వమి డుద్విశేషధనము ల్గల్వ కా గోపాలకా 7

ధనసాధ్యత్రియ నాప యుష్టిలిపిని త్రుంచక వేధించెదే
వనఘా నీకపకీర్తి నా కువిపులాయాసంబు చేకూరని
ప్పని చాలించి వరంబు లిమ్ము కరుణాపారీణ చిత్తంబుతో
ఘనతం గూర్పుము పూడ్వాడ నిలనై గల్గాఁ గోపాలకా 8

నందాభీరునియింటనుండు తరి విన్నాణంబుతో గ్రాంచిన

గోపాలకృష్ణ త్రిశతకము

కెందండేయు నిరేఁగుపండ్లడఁగ న, య్యాంతింగృపంగాంచి మే
లొందం దోసెడు జొన్నలీయ మణులై, యొప్పారి తా ఋద్ధి మున్
డెందంజేసెనటంచు వింటి మహిమన్ నిగ్గింపు గోపాలకా ॥ 9

అంగారంబుల వేపగా దిగినబి, య్యంబుల్ భవద్దంతస
త్సాంగత్యంబున రేఁగి విప్రునకు భా, స్వత్సౌధ భూషోజ్జ్వలై
బంగారై ధనరాసులై పటములై, భవ్యాంబరానేకమై
శృంగిక్షోణి వశింపమై లభించె నిధిబల్ చిత్రంబు గోపాలకా ॥ 10

ఇలఁ గైవాసుర సంపదల్ నరులలో, నింపొందునారంటిలో
పలమోక్షంబిడు దైవసంపదనిసం, భాషించితే వట్టిమే
లలితింపందలపోసి భూరివిభవో, ఘంబిమ్ముయుష్మద్దయా
ఫలవిశ్రాణనకీర్తులిజ్జగతిపై, భాసిల్లు గోపాలకా ॥ 11

లలిమున్నిటుఁ బురంబునిచ్చినరఁ, జాలంబున్ వసింపించి జా
యలతో సూనులతో సమాత్యభట సేనాధ్యక్షసంఘంబుతో
విలసత్ప్రాభవమొప్పనేలిన భవ, ద్వృత్తాంతమున్ విన్నచోఁ
గలవే నీ దనసాధనకార్యములిలం గలానెలా గోపాలకా ॥ 12

పగతో దర్ [illegible] పగతోడఁ జైద్యపతి దు, ర్భాషల్ వచింపంగ మా
నగరారాతగదంచు సజ్జనులు నా, నార్తులన్ మ్రోయఁ జే
ల్లగ నీకిన్నెదగవ్వాని చక్రమును బా, వ్రంటంబుగానేయఁ గాఁ
డగటాక్షింబగవానిఁ బూని ఘనదీప్తిన్ రేఁగినో గోపాలకా ॥ 13

గోపాలకాష్టోత్తరశతకము

ఘనవృష్టిక్రమనవేళ గోపకులు త్రస్తాంతరుల్ నిన్ను వేడఁ జ
య్యన గోవర్ధననామకాద్రిఁ గొనిబాహాగ్రంబుగా నెత్తి జు
ట్టునవ్రేలన్ నిలఁబెట్టియుండిన మునుల్, టుంహార మొప్పంగనం
దునిమందంగలవారిఁ బ్రోచితి సురేంద్రున్ గెల్చి గోపాలకా 2|4

అప్పుచ్చుల్ నవనీతపాయసముల, త్వంతాన్నరాసుల్ జగా
పప్పుల్ దప్పళమప్పడంబులును, రుం, భక్ష్యోద్వనంబుల్ రసాం
గుప్పలోవయఁగొల్లవారలును సం, కోచంబువారించినే
కొప్పుట్రమ్రింగితి మందలో నిలిచి సూరుల్ మెచ్చు గోపాలకా |5

ఘనుతామప్రవిమాడు కోట్ల సురసం, ఘాతంబులం జేరి పా
వనపేయాంష మొసంగి ప్రోచిన జగ, ద్వంద్వుండవై యుండి చ
య్యన నాభీరులఁ జేరి మస్తు దధి దుగ్ధాదిష్టములు దొంగిలిం
చిన వాత్సల్యమె యుంగశక్యమగునే, శ్రీవేణు గోపాలకా 2|6

సరసీజాసనశక్రశంకరులకన్, సావధినుఁ డౌనవ్వరా
పరులై గోవులమేపుబాలకులసం, భావించి మిత్రుండవై
నిరతం బాడుచుఁ బాడుచుం గుడుచుచున్ నెయ్యంపు లాలింపుచున్
సరసాలాపములాడు వత్సలతనే, శ్లాఘింతు గోపాలకా 2|7

జలరాశింబురిగాఁ బురిన్ జలధిగా, శైలంబు గేహంబుగా
శిలశైలంబుగ భూపతిన్ భటునిగా, సేవాతురున్ రాజుగా
నలనీహారమునగ్నిగా శుచినినిన్, హారంబుగాఁ జేయునీ
బలుసంకల్పము పారసాధ్యమిడు సం, భావించి గోపాలకా 2|8

గోపాలా షట్త్రింశ శతకము

పాపపు ప్రజనించినట్టి నరులం, బాధాగ్ర సాంసారిక
వార్ధిపారంబులలోఁ దగిల్చి నిజలీలా వారిత్రైకై నిల్పినా
నాపుణ్యానతులలోన వేలకోక నిర్ద్రి, న వాసుకంపా ప్రచే
నపాదాంబుజ భక్తుఁ జేసదవు మా, నిర్ధనయ గోపాలకా ॥19

సంకోచింపక యాచనా సర్వలాప్వశయాన్వితుల్లై
పంకంబాందిన మానవాధములచేఁ బ్రాపించు విత్తంబునన్
క్రైంకర్యార్థము చాలదయ్యెనదిమ్మా [illegible] బంచిచ్చి నిష్ఠించినా
శంకంబాపవిదేమికారణమొకో, సర్వేశ గోపాలకా ॥20

ఆస్త్రంబుత్ర్యలకిచ్చి వృత్తులమిసే, యన్యమానితి దీక్షకై వి
ధ్వస్తంబయ్యెను వార్థకంబడరదే, వానియదాంభోరువా
పాస్త్రంజేసితి సర్వశక్తుఁడవు సా, భాగ్యప్రదుండుడదేయా
విస్తారుండవు గాన [illegible] బ్రోవని టురా వేవేగ గోపాలకా ॥21

శైలూషులకులకు లకులాలురునుఁ దుష్టాల చెర్మకారులే సదా
వేలాకారులు భారవాహులు మతిర్మార్గంగికుల్ ప్రేష్యతి
క్కాలంబందున వార్ధ సాధములోనిం గట్టించుచుండెంగనిన్
శాలానిర్మితి కేయఁ జాలవుగదా, స్వర్ణంబు గోపాలకా ॥22

కనకాంబరశ్రీముఖ ముగ్ధులుంబగు సూరాంగంబైన ధూత్తారహా
దినచంద్రులకే నుచుమంద్రు కృష్ణరుచియుక్తుండు దినుండగుచ్
జననాథుండు భుజిష్ణుండై వగచుచు న్శూరత్రులఁజో యోగిని
ఘనకారుణ్యమువేని వేళఁ ద్రిజగత్కల్యాణ గోపాలకా ॥223

వేదవ్యాసుఁడు కేటకంబునాగి న్మా శ్రీ దేవుఁ గావించి యా
ప్తోదంబాప్పగ మాత్మ మిచ్చె భవదీయాంఘ్రిద్వయింగొల్చె స
ద్వాదితాస్రశి కిసన్మానంబులకున్ వారాధనయుండవై
నాథా రక్షిన్నమడెంపఁజాలవే రమా నాథశ్రీ గోపాలకా ॥224

శ్రమతోన శ్వపతిక్షితీశసుతయా సావిత్రి దర్శించినే
ర్పమరన్ సన్నుతిఁజేసినంత శమనుండాసాధ్వికిన్ వాంఛితా
ర్థములేవారవరంబులిచ్చెఁ గన్నీ దాసుండనై యెన్నివ
ర్షములాశించిన బ్రోవఁజాలవకటా సంతానగోపాలకా ॥225

స్వల్పద్రవ్యము నల్పశక్తియును స్వల్పజ్ఞానముల్ గల్గు భూ
పులాపటించి యనేకమార్గణాతతిం బోషింపుచుండంగ సం
కల్పస్తోకము చే జగంబుల నాగిం గల్పించు నీ సత్తలవా
స్వల్పించి యది భక్తసంతతులకై శ్రీశ్వరంబు గోపాలకా ॥226

వరసింధుమేతే నాధుజన్నమున గ్రావంబౌని భూనాయకున్
ల్పరివేష్టింపఁ బ్రతిజ్ఞఁజెల్లదనియు ప్పార్థుండు చింతింపనీ
వరవిందాప్తుని జనైరాజమునమా యంజేసి తచ్ఛాఖి చె
చ్చెరఁగాపాడిన నీప్రభావము మహాచిత్రంబు గోపాలకా ॥227

గోపాలకా స్తోత్రశతకము

గరళస్తంబగు దుష్టరాక్షసి ముఖాగ్రక్షీరపానీయ
తరుణిం జంపఁగదాని మనుచితి దగంబౌ తటిద్భూరివి
స్ఫురసారభవములోనెఁ జందనలతాంత స్తోమముం బోలితే
కరవీనాలుకసోఁకినందున బళీ కలత్వరా గోపాలకా ॥ 28

ధ్రువునిన్ రాజ్యపదంబునన్ నిలిపిని, స్తులాన్యయుకారోగ్నై
భ్రమలున్నాత్ముటు సత్యమేని నమనుసం, భావించి కుక్షిస్థలో
గవిశేషంబుఁ దొలంగఁ జేసి వెసనీ, కైంకర్యనానావిధో
త్సవలాభార్థము విత్తమీయఁగదవిస్తారంబు గోపాలకా ॥ 29

ఎన్నో మందులు వాడినాఁడ మతియెన్నెన్నో పదార్థంబులం
దిన్నన్ మానక తుందశూలము మహాతీక్ష్ణస్వరూపంబుతో
నన్నే దుఃఖముసంగుచున్నది మదీయవ్యాధిఁ బోఁగొట్టునే
కన్నన్ మించినవారు వేరు త్రిజగత్కల్యాణ గోపాలకా ॥ 30

జారత్వంబు దురోదరంబు పరహింసాచోరకృత్యంబులే
పారంజేయు దురాత్ములాందఁ దగు దుర్వ్యసనంబులంజేరిపె
ల్లారాటంబునఁ గూర్చుచుంటఁ గని వీఁడత్యంత దుర్మార్గుఁడౌ
నారాయంచు నరుల్ వేచింపవినహిం, పానకు గోపాలకా ॥ 31

శరతల్పంబున భీష్ముఁడుండిననిరుత్సాహంబు వారించి దు
స్తరపీడం దొలఁగించినట్టి పని సత్యంబే నినాలోన దు
ష్కరమై తోఁచెడు తుందబాధనిపుడే భావించి పోఁగొట్టిని
ష్కరసౌఖ్యంబునఁ గూర్పుమయ్య కరుణాపారణా గోపాలకా ॥ 32

ఏడులున్నడుచేవెన్ స్నెష్టి కోదరము నంద్దేవోరుషేలాప్తినా
పైడికొంచుఁ గలంచుచున్నది మురారీ పంచెయ్యెనో రోగ్నమ
యోన్న దేలాం దితిదంతినై మకరి ద్రేవాంబుఁ విదారించిన
ట్లేఁ దప్పిందొలఁగించి సౌఖ్యములు మాకీవయ్య గోపాలకా ! 33
చినవాఁ డాదిగ నన్నదానములొగిం జేయించితిన్ సాంఘులం
గని పూజించితి బీదవారలకు సౌఖ్యంబిచ్చితిన్ యోగ్యులౌ
జనసంఘంబులకే వొలిచ్చితిని యిన్నాసత్కార్యముల్ మోఘమై
చెన్నెట్లుగదా త్రిపాలయతి వాత్సల్యాబ్ధి గోపాలకా ! 34
యమబాణంబులతో సమానమగు దుర్వానధులనను న్నాట్లుగా
సుమబాణంబులచే మనోభవుఁడు దుష్టుంజేబు బాధింపఁగా
నమలజన్మానవిరాగభక్తులిఁక నేనెట్లబ్బున వ్యథలన్నిఁ విని
తన్నముదాసేరునిఁ జేసి యేలుకొనుమీ దైత్యారి గోపాలకా ! 35
గదఁ బోకాక్షిసుఖంబలిచ్చిన సర్కారు దస్సభోఁ బాతకా
స్పదమౌ మేనుతొలంగఁ జేసి ననుమోక్షస్థానముంజేర్చి నీ
పదనైంకర్యసుఖానుభూతులను సంప్రాప్తింపఁగాఁ జేసినం
గదసంతోషము రెండుగాని పనవే ధ్యానకు గోపాలకా ! 36
సకలాంవారవము నిల్వింతుంగములకు తాన్వోంబుక వింపరా
నకమౌతుంద మునం దుశాగ మొదవేద్ నానావిధాస్తోకబా

గోపాలకాష్టోత్తరశతకము

ధకులాళినై విలపించుచుండఁగని చింతాదుఃఖములన్ బాపి మా
మనశ్చిత్తంబునకున్ ముదంబిడవె సారంబర్థనం జేగోపాలకా! 37

శతధన్వుం దునిరించుకృత్యమునకున్ సాత్రాజితుం బ్రోయుచో
తతిసాత్రాజితుఁ గూలిపించిన మహాదర్పాధున్న ప్రాకునం
చేతన్ కారుణ్యము తోడఁ బ్రోచిన భవచ్చిత్తంబు కారుణ్యసం
గతమయ్యెం గద రోగమెట్టిదుగుణోక్తలస్త్రీణాగోపాలకా! 38

ధ్యానముంబు జపింప దీక్షితతిని స్నానాదు పూజింపఁగా
హానిసత్ఫలాలనిచ్చింపఁడుగద యోగ్యమునన్ నృపుండట్టిగో
త్రానాథుండరిఁ జేసి ప్రోచితివిన న్యాసుండనై కొల్చున
న్నానాదంబులనాదరింపవా సుఖంబీనోపి గోపాలకా! 39

నినుదూషించుటకంటెఁ బాతకములున్ గ్లానియట్టిపాపాత్ములం
దున గ్రైద్యుండను ఁబాతనాసురియుఁడు ధన్యాత్ముడై వారిద్దఱం
గాని మోక్షంబునకంచినాఁ వగదనాకు నాత్రమితోవేఁచ
యున్ననారోగ్యము పుష్టి తుష్టి సుఖస్యయోరా వేణుగోపాలకా! 40

అలగోవర్ధనశైలమెత్తితివిదా రాగిర్ధము వర్షమాధురీ
జలముల్ చౌదెగ్రసించినాపగరళస్తన్యంబు ముంగ్రోలినా
విలసత్కౌద్ధియు వేదసాధ్యము జగద్వ్యాప్తమనంతచారిత్రునే
ర్పలరందుండరు జాభరంబ దపుడు యోగవేణుగోపాలకా! 41

కరణాంబుల్ శిథిలంబులయ్యెఁ దనువుం గంపింపసాగెన్ జరా

ధరమైరోఁత జనించుఁజూపలుకు నబ్బాయిట్టవేళ కరుజల్
పరివేష్టించిన నెంతకష్టములు భవత్పాదారవిందంబుల
కరణిన్ సన్నుతిఁజేయఁజాలుదు జగత్పాలా నిర్గోపాలకా 242

నానాయోనులలో జనించియును సుధైన్యంబొందియు ఘోరమైన
నానాకర్మములాచరించితి నియ్యనాథైన నిత్రాభవ
స్థానైశ్వర్య గుణప్రభావములు నీ దర్శింపలేనైతిన
జ్ఞానాంభోనిధి నోలలాడితినిపో, సర్వేశ గోపాలకా 243

నీ వెవ్వండవో యెట్టివాఁడవో జగన్నేత్రత్వమే పాటిదో
యేవాఁడుం దెలియంగ వేదములనన్ నెవ్వారు చుక్ నిల్వఁగా
నీ వేనదు విభూతులన్ గుణములన్ నీ దేవదేవత్వమున్
దేవా తెల్ప బహూకరించితివి కా, దేవేశ గోపాలకా 244

ఘనయుద్ధంబున భీష్ముఁడొందిన మదక్షికాలు షన్ముఖావిబో
రనశాస్త్రార్థములన్ వచించు తెలివిన్ రావించి నావట్టిన
కనుకూలింపని కార్యముల్లలవి ధైర్యస్థైర్యవాంతురన్నా
ధనమై కష్టములన్ వారించెదవు కా, దావేశ గోపాలకా 245

గరిమన్ నిత్యవిభూతియందు విమలా, కారుండవై యున్నచో
నరదేవాసుర యక్షకిన్నరులకున్, నానావిధంబౌ చరా
చరభూతంబులు కాంచి మేలు కనఁగా శక్యంబు కాదంచుని
ధరపై జన్మమువెత్తుచుండెదవు కా, దావేశ గోపాలకా 246

గోపాలాష్టోత్తరశతకము

అతికారుణ్యము తోడ జీవులకు నిత్యానందము న్గూర్పుడు
క్రతులం గూర్పగ రామయాదమము మహామంత్రాది నానావిధా
కృతులం దాల్చగనే ప్రభావము నాకిం గుర్తింపలేకుండుటో
హా తుచ్ఛైనారకముం దృష్టుగద, యో వేణుగోపాలకా ! 47

శ్రుతి లోదేవను తూరులరక్కలవిను దాసేనచ్చుటక్ వైరులక్
మతిలో నాక్కటిగా దలంచుకొని పుల్లాతెలుచున్నాడవ
ద్భుతవృత్తుల్ ప్రతిపించిరే యు పగలుం బోషింపుచున్నావు నీ
భలతకుం డానను ద్రోవ వేటికి గలపా, బ్రోవేణుగోపాలకా ! 48

ఏయేవేళ్ళల నెవ్వరెవ్వరటులే, యెట్లాటుతో గొల్చినన్
సాయంబై ఫలమీనె యీ వేలయు చోసత్యంబుగా నంచు నీ
వే యయ్యర్ఘ్యను తో వచించితివి గాదే నీ పదస్తోత్రనా
నా యందేటికి రాదు నీకరుణాదినే ధన్యయ గోపాలకా ! 49

నా పుణ్యంబిసుమంతయైన గానిసన్నానింపగా నెంచుచో
నే పుణ్యంబును లేదుగాని వృజినంబెంతైన గన్పట్టు నా
నా పాపంబుల బాపి తావక మహా నామత్వంబె యెల్లన్ దగా
దీపింపన్ దరి జేర్చి కావుము దయాబ్ధీ వేణుగోపాలకా ! 50

పురుషార్థంబుల కర్థమంతంగనకదు, షోడశాకృతిం దాల్చి దు
ష్కర నీచత్వము చే మెలంగు వనితల్ సైరంధ్రి నీలన్నాలుగాం
బరిరంభాదుల సంగి ప్రోచితివి యుచ్ఛ్రింగెన్ ననుం బాసిగా
స్థిర కారుణ్యము చే గ్రహించితివి పో శ్రీ వేణుగోపాలకా ! 51

గోపాలకా శతోత్తర శతకము

నీ మాహాత్మ్యము బ్రహ్మాదులును నా నీ చెప్పవశంబా పమర్
సౌవమిహానిక్కముగా నెఱింగియు మనస్సంబంధమోకా నిగా
ఢా మోదంబున (జీరితా వకమనో) జన్మాంబుధిద్వయమ్ మ స్సనో
ధావసంబంధమున నిల్పి ప్రోచితివి కా, దావేణు గోపాలకా ॥ 52

నీ సంబంధముచే తవల్లవ జనాళి నీకంబు భామల్ సుకే
వాస్సాంగీ రసనారదాది కృతధీ, వ్యగ్రుం ధరాజ స్థలై
వాసింగాంచిరి మోక్షమందిరి భవ, ద్వాత్సల్యమూరు లే ఘనా
యసంబుంగ నిరార్పలై మునిజనం, బై యుండి గోపాలకా ॥ 53

కరి సద్గౌరవ మొందియుండి తృణాసం, ఘాతంబు భక్షించుచు (జే
మురవార్జిజస్త్రైరమెక్కనట్లు బాధు(ద్రు) మత్తుండు సంసారియై
పర(గుర్ శాస్త్ర మెఱుంగకుండియు మనస్సృకుండు నిన్నెనిరం
తరముంగొ రిభజించి ముక్తు(డగు(గా, దావేణు గోపాలకా ॥ 54

గారెల్ బూరెలు పప్పులప్పములు శ్రాకంబుల్ వేరాన్నాదులిం
పారన్ సాకెడి నావుగాని జఠరం, బండామయంబుంచి పె
ల్లారాటంబాన(జూచి నావృత్తి సుటెట్లు యోన్నిరా వారినై
యెరతిన్ మననేర్తునయ్య సుజిడా, యావేణు గోపాలకా ॥ 55

అనిరుద్ధుండు షష్ఠై బలేంద్రజునితో, నాలంబు(గావించినా
చ్చిననీవచ్చుటి నేగి బాణునని లో, శిక్షించి సంప్రీతి(జో
త్రునివాంఛన్ ఆవేశ్చినట్లు లిపుడీ దుష్టమయంబుం జివు
స్సన(బో గొట్టి సుఖంబులీయ(గదమా, కుద్ వేణు గోపాలకా ॥ 56

కలనన్ భీమునిచే బృహద్రథసుతున్ ఖండింపఁగాఁ జేసియు
మ్మూలభూనాథులఁ జేరఁ దీసి బవరుల్కా, మోదంబుఁ జేకూర్చిన
ట్లా లఘుకార్యధీమహసంఘు దుష్పృథుజ జబ్బాయం జేసి యారోగ్యముం
గలుగంజేయుము జోతలం గాని జగత్కల్యాణ గోపాలకా ॥ 57

భువిపై రాజసతామసాత్ములగు వ్రల్ లకులు నాస్తికులో
కవిభుల్ నాస్తికని వారి మానుకొనిన, కల్యాణశీలాంచరి
త్ర [illegible] వరం డం బులు పూని తెల్పదను క్రోతల్ మేలు మేలంచు మేఁగ
ల్గవలన్నో డిచియాలకించు పగిదిం గల్యాణ గోపాలకా ॥ 58

పరుఁ డీ లేదు జగంబు లేదు మతి పాపంబున్నదే [illegible] పుణ్యముం
బరమున్ లేదని దూఱు మానవులు సంపద్వైభవం బందిని
ష్ఠురులై సౌఖ్యముఁ జెందుచుండఁగ భవద్భక్తుల్ రుజాపీడనా
తురమై యుండుట చిత్ర మౌగ(ద) జగత్కల్యాణ గోపాలకా ॥ 59

చెడుకార్యంబానరించు వేళఁ గలుగున్ శ్రేయస్సు శ్రేయస్సునం
దెడు సత్కార్యము వచ్చు వేళనొకఁడు ద్రవ్యంబ్వంబుచేతన్ భయం
పడుచున్నారు గదయ్య మధనములు వృద్ధ్య్ వంబు దేరీతి మ
ల్లడిగైకొన్నది సందియంబు దుఖీమా, లక్ష్మీశ గోపాలకా ॥ 60

శాగనాభీనమలంబునం దున నుపేక్ నిర్మించి యా బ్రహ్మచే
నానా స్థావరజంగమాదులను నాన్నారీతిఁ జేయించుటన్
మానవదేవతలాది దేవుఁడని సన్మానించి పూజించి ని
త్యానందాశయులై భజించెదరు నా దావేదను గోపాలకా ॥ 61

(శ్రీ) రాములు

క్షితిలో నవవిధావతారములచే (జన్మొందియుం బ్రజా
పతులంజేసి సురాసురాదులకవే, భాగించి నానామతీ
పతులంజేసి శరీరధారులనొశిం, బాలించి లాలించుచున్
స్థితికిన్ మూలమునీవకావె యెపుడున్, శ్రీవేణుగోపాలకా 62

సరసీజాప్తుం(డు పంచభూతములు నక్షత్రంబులున్ లేని భీ
కరకాలమ్మున నట్టిలో మునుగు మార్కండేయ మున్యాదులం
గరుణం బ్రోచుట(జేసి శాశ్వతు(డవై తప్పట్టుచున్నావు వే
సరివే ఆద్యుడు వేడుగాదె జగదీశా వేణుగోపాలకా 63

మొదటన్ బ్రహ్మను సృష్టి(జేసి స్థితికిన్ మూలంబవై దేవతలం
బాధలంజేసి లయంబొనర్చు కతనన్ మువ్వేళలాడంచు (గో
విదవేదుల్ వినుతింతురెల్లపుడున్, విశ్వేశ్వరత్వంబు నా
మదిలోన పదపద్మములనిలిపి సన్నానింపు గోపాలకా 64

సంతానార్థమవు మైథునార్థమగు యోషన్ శతవర్షాతపో
త్సంతస్వర్గ నవారకార్థము నిశాంతంబో విష్ణుద్భవామిల్
శాంతింబొందగ సంబరాన్నములు విశ్వంబందు మర్త్యాళికిన్
సంతోషంబున నిచ్చి ప్రోచెదవు భాస్వద్రూప గోపాలకా 65

నమాయామమోహంబు రేగిన ప్రజ్ఞా నిరుపసంభూతుడౌ
భీమాదిత్యకళేబరుల కవిపశులై, భీతిల్లి మూర్ఛిల్లిరే
శ్రీమొక్కత్నము లాచరించెదరు శ్రీయుం గాంచరే రక్షణా
స్వామీ లాగుతు లెఱుంగరే రసులు లాప్రశ్నించె గోపాలకా ॥ 66

నామాయుం గననేర రట్టి ఘనులు, నాకుబంచు విప్పుచ్చుతో
స్వామీ పల్కితి మాతడట్టి నను గన్నవాంబుంచు భాషించెనే
శ్రీమాదంబున సర్వతో ముఖగతి, స్వాకారముం జూపగా
బ్రేమం బందెను నది మాయవిడగా, శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ 67

కలలోకంబున జేవుడంగననుడౌ, నింపార జన్మించుటల్
బాలుండౌట కుమారుడౌట తరుణప్రాయాప్తిచే గామినీ
లోలుండౌట జరాసమేతుడయి కాలుం జేరుటల్ త్రవిశా
భోల త్రైల ప్రవిచిత్రమాయ కరుణ త్వద్భ వేణుగోపాలకా ॥ 68

శ్రీరామాపతివై యనాదిపురుష, శ్రీకృష్ణుండవై యుండునే
చారిత్రంబు బేదిలోనెఱింగి యుసుమున్, సర్వజ్ఞుడౌ శూలియో
షోడారంబున నిన్నుడాసి విమల, జ్ఞానంబు [illegible] భా
[illegible] యటంచు జోతలిడె బో, కలాస్ఫుటా గోపాలకా ॥ 69

దేవా నీవు జనింపు భూమి నని ప్రీతిన్ నీడె శ్రీకృష్ణుడౌ
నామ ఉదిమో వాముడై జెందిని నెంచి భాషాం నాథుడున్నత ద్రై
జీవతాపస్కధలకహారించియటు ప్రాగావాక్కనుగ జ్ఞానియై
సేవించెంగద నిన్నుమాయవిడగా, శ్రీవేణుగోపాలకా ॥ 70

శ్రీ పోలకా క్షేత్ర శతకము

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

కడిమిఁ బాండవ మొత్తున నప్పుడు సురాత్రగంబీవు నై కొన్న నా
దదరగ్ గొల్లలు భక్తి (బూజలిడు నా, దాదిత్యనాథుం డనే
యదిమాయా వశు (ద్రైగదాంచలి పె(గ్) దమ్మాయ వదంగని
యుడుగుం దమ్ముల గాల్చినా డ్వైల ద్వాధినే గా పోలకా 271

పనివారు క్ష్ప వేమొంది పోలు డుటల్ బాలింత వెంతో తమం
బసివారిద్ది దనాడలేక వ్రష్ట్రై, పోలిచ్చి పోషించుటల్
పసలేన ప్పుడు మండు లిచ్చి మఱెయుం బధ్రంబుగా రించుటల్
రసి కాన్త్ర సరణి డు మా యుద్ధిర సుత్వనగో పోలకా 272

తనుసంబంధులు ధిక్కరింప (గని విత్తంబుల్ ప్రభుత్వంబులా
యున్ననా శిల్లటు (గాంచి దేహము జరా, వాస్త్రంబుగా (జూచి తా
హా నిబద్ధుండగు (గాని మానవు (డు న్నిన్న ఖింపదే డయ్యెని
ఘన మాయా బలమంచు నెంచెద జగ, త్తల్లా నాగో పోలకా 73

సురకై యొక్క (డు వేఱకై యొక (డూ వే, జూదానికై యన్నసుం
దరి కై యొక్క డులి ఖ్ఖకై యొక (డూ వా, రా సిద్ధికై యొక్క డుర్
ధరలోఁ (బ్రాణముల్ విచ్చుచుందురు భవద్వాస్వాద్ధి యొక్కడూ
బర (గంజాలడు మాయ గాదె వరుణా, పోలకా నా పోలకా 274

గోపాలకాష్టోత్తరశతకము

ధనధాన్యంబులపాశమై నిజనితాంతంబందుముండంగదు
ర్మనుజుండెన్నడు తాభుజింపడు కుటుంబస్త్రమమల్లాడగా(
దినదినదంబరమైననియుదురుజా, ధనాంగుడై-చచ్చునీ
జను(డెట్లో టుయునిదు మాయగదభ్రాంస్వద్దవాంగోపాలకా 275

తనవారుంచిరవారు-చిన్నలును(బె, ద్దలమంత్రులుఁ భూమినే
లినవారుంగనువారుశూరులును(భూ, లీలుఁ బుధాళి సరుల్
మన(గొప్పైరింప(గాంచి తమకే, మాటిందటస్త్రించు(జా
వనియోజింపరు మానవాధములుమా, యంజెందిగోపాలకా 276

క్షితిమీ(దంచితవైశరీవసుచుఁ, శేషిత్వముంగాంచియుఁ
ధలతినాధారు(డవై సుభోక్తవయిప్రీతిఁ భర్తవై జ్ఞేయమై
సతతంబుఁ ఘనరక్షకుండవసుచుఁ, స్వామిత్వముంజెందిజే
వతతింబ్రోతువునాల్గనై జగతులఁ, భాసిల్లిగోపాలకా 277

క్షితినీపుత్రు(డవై శరీరమగుచుఁ, శేషుండవై జ్ఞాతవై
యతిభర్తస్నిజభార్యనై స్వమునని, త్వాధేయమై భోగ్యమై
గతినీవేయనువా(డవై పరగుదుం, గాబట్టి మద్భావమం
దతిమోదంబుననిల్చికావ(దగుని, త్యానందగోపాలకా 278

ఇలభోక్తలతోమురక్షకత్వమును భర్తలత్వంబు జ్ఞేయత్వమా
వలశేషిత్వశరీరతల్ మఱిపితృత్వంబట్లు లాధేయతా
వలనంబాపయిస్వామిభావమరయంగానీసంబంధముల్
వెలయుఁ జీవులతోడ(దామ్మిదగుచుఁ విశ్వేశగోపాలకా 279

ధరణిం బుత్రులు శేషభూతులను జ్ఞాతల్ భార్యలౌరీతిగా
వరదేహంబులు శిష్యభూతులును స్వత్వప్రాప్తులౌ ధీయుతా
ధరలుం భోగ్యములౌచు జీవతతి నిత్యంబెన్న సంబంధముల్
దొరయున్ దావిధిరూపులం దలఁపనీ తోనిట్లు గోపాలకా 180

అరయన్ లక్ష్మికి నీకు సంతతము భార్యాభర్తృ సంబంధమే
స్థిరమై యొప్పును దుగ్ధవార్ధిసుతమున్ జేవాసికిన్ నిత్యమై
పరగుం గాదె జగానమాతృసుత సంబంధంబు భావింపలే
కరితోనైనాశము నొందెరా వెఱుంగుకల్లన్ కొంగ గోపాలకా 181

పరగన్ జీవులు నీకు భార్యలగు సంబంధంబు నైజంబుగా
స్థిరమై యుండెను గాన శూర్పనఖ దివ్యాంగ సౌందర్యసా
గరపూరంబునఁ దేలి దర్పపరమున్ గాఁ గుబ్జయై పుట్టినన్
చరణాబ్జంబులు గొల్చి బత్తియగుచుం సర్వేశ గోపాలకా 182

జారత్వంబును బూర్వమున్నెఱిఁ బియున్ సంసారవైయుండు నిన్
సూరిగ్రామణులున్ సురల్ మునిజన స్తోమంబులున్ భక్తితో
నారాధించిరి బ్రహ్మచారియనిస, త్సారాధారుఁ డంచున్ సదా
దారజ్ఞాననిధానమంచుఁ బరమాత్మా వేఱుగ గోపాలకా 183

గతకాలంబునఁ బ్రాణహానికర శోకంబుంటి బాధింపఁగా
సతులుం బుత్రులు పుత్రనామములు ప్రజ్ఞం జేరి దుఃఖింపఁగా
హతుడైనా యనిశిష్టసంచయములల్లాడంగఁ బ్రత్యక్షమై
బ్రతుకం జేసితి గాదె నన్నుఁ గరుణాపారీణ గోపాలకా 184

గోపాలకాష్టోత్తరశతకము

ప్రాణాపాయకరామయంబు సులభో, పాయంబుగాఁ జూపిమ
త్ప్రాణంబుల్ నిలఁబెట్టినావిపుడు తుం, దంబందు నాభిల్వమై
బాణంబై వగపించు మన్మథిరుజన్, భారంబు వారించి వి
న్నాణంబా ప్పసుమంబులే యఁగదవే నత్రాణ గోపాలకా! 85

తాలి నా మానసమందు నిల్పితివి సం, తోషంబుతో వచ్చి నే
వలవిద్యాకవితాయశస్సులను నీ, పాదారవిందంబులం
దెల ఘూర్ణిల్లమజనింపఁజేసితివి నే, యన్నంబొప్ప సత్వంతతిం
కలుగంజేసియుఁ బెంపుసేసితివి వాణింగల్యాణగోపాలకా! 86

పనిలేదొక్కటి నీకు నా వలన నే, భవ్యుండ నా కాను పా
వనశీలుండవు ప్రకామఁ డవు స్వరవ్యాప్తివై యుండిన
న్ననురాగంబునఁ జేరఁ దీసి భవదీ, యాస్తీకమావాత్సల్యముల్
కనఁ గోత్రంబు లిచ్చితివవే, కల్యాణ గోపాలకా! 87

నీ చేస్త్రీ నిమ వీసుభావుఁ డగుమ, న్నదాత్మలోఁ గోరికా
నాచంద్రానన పద్మగంధి యనివ, ర్ణించిరి ప్రేమించి స
ర్వాచారంబులు నేర్పుచందమునన్నీ, వే పూరించి నన్నేలుమా
నీ చాతుర్యము చూపినావుగద వా, ణీస్తుత్య గోపాలకా! 88

పతితాత్ముండని నన్నెఱింగియు నుసం, భావించి చేపట్టినా

పతితోద్ధారణముచేతనక్కటకటా నన్, యుక్తవిధశ్రావింకనా
మతిమాన్యాప్తా మములకు నిరంతరము నైర్మల్యంబు గావించిసం
తతముఁ నీపదభక్తిలోనిలిపిమో, దంబిమ్ము గోపాలకా ॥ 89

కరుణా మామక మందిరంబు నను బ్రహ్మకృష్ణాదేవితో
వరసత్సంగనతో రమారమణితో, వాత్సల్యసాధ్వీమాతోఁ
బరమానందముతో వసించితివి మత్స్వప్నంబులో పత్నులం
బరిమార్పం దలపోసితో దయరొ, పాలింప గోపాలకా ॥ 90

తమిమైనాకు మదాత్మజా సుతుల కృత్ సర్వజ్ఞ భాషాద్వయిన్
విమల జ్ఞానము సంగి భాగవతముల్ విఖ్యాతరామాయణం
బమలంబైతను భారతంబు ఘనవేదాంతంబులం దెల్పని
త్యమునుయుక్తపదభక్తినిచ్చితివి విష్ణో, దైత్యారి గోపాలకా ॥ 91

చిరకాలంబు మవృద్ధిలేక బలుగా, సింహేంద్రుమున్నాట్టిమ
ద్వరవంశమును బెంపుసేసితివి విన్, వాత్సల్యవారెల్లఁగా
పరిపై రాగమవారుండై నిరతముల్ భవ్యాన్నవిత్తంబులం
బరశాలాదులు సంగముద్దన్ కరుణా, పోషింపగోపాలకా ॥ 92

పరయోషావళిపైఁ బరాన్నములపైఁ బాపిష్ఠమార్గాళిపైఁ
బరవిత్తంబులపై పృథాత్రియలపై, వర్తించునా దుష్టకే
బరవాంఛానసమున్ నిరంతరమునన్, పాదాబ్జమగ్నంబుతో
కరణింజేయుము చిన్మయాలుగ నుచుం, గల్యాణగోపాలకా 93

గోపాలకాష్టోత్తరశతకము

తుదిరేయిం బురుషార్థవేదనము యిష్టి, దీనతాభ్రమయుండునా
కుదయస్థానవు కాల్బేరావయవముల్, ప్లవంగ నినాన్ని లక్ష్మన
పదముల్ నాన్క మోసమొందితినిసా, భాగ్యస్వరూపుం డవై
యిదెలాధించితివింక వేడుకమువర, యింగుర్బు గోపాలకా 294

గురుసంసారపయోధిలో మునిగి-చి, కృల్లాంచు నాకేగతిన్
దరిచందానల భించినాడ విధనా, దౌర్భాగ్యమున్ బాపిన
చరణాబ్జంబుల గట్టిపై చిమ్మ అనిన్ చ్చారిత్రముల్ నప్రభా
వరవాస్యంబులపై రుచింగ అపుడిూ, పల్యెలయు గోపాలకా 295

సితంబుల్ చెల్లము గోస్తనీఫలముల్, ఖర్జూరంబు పూపాదులం
చితదుగ్ధాన్నముల ద్రుకంబులుల సచ్ఛి గుర్ఛుటల్ మెక్కగా
నతి దైన్యం జువితప్పివో ఖీ భవది, యాంశ నీళి పల్లింపగా
ప్రతిదీపావములకుద్దనవి నరుచులి, చ్చుక్ వేణు గోపాలకా 296

భువి దిగ్వస్త్రుడనాదిభిక్షువ సుపర్వుల్ బుంజేరి వానడుమున్
నవనిక్షేపముల గనించి బవుళారా, సందంబుగాం చెంగదా
రవి సర్పాన్ సువర్ణచేల గడపుల్, ప్రాణేశుడై తావన
స్తవయుగాత్మ నసులాడుష్టులై వెలయరా, దావేణు గోపాలకా 297

ప్రతిలేకుండు మహాధనాధిపతి కౌర్ద్, భాషావధూటీమణి
పతికిన్ సర్వగమనేలు దేవపతి కిన్, భవ సత్కారాడైనా బ్రహ్మా
పతికిం బర్వతరాజపుత్రిపతికిం, బద్మాలయాదేవికిం

బతిమ్రైమ్రేచుభవత్పరతత్వమునుసంభావింతుగోపాలకా ||98

పతివీవే పితవీవె తల్లియును సద్బంధుత్వరంబీవెసా
మతివీవే ధృతివీవె దేశిక(డవుక్) మాతోత్తమున్నీవెస
ద్గతివీవే స్మృతివీవె జ్ఞానముపిరాగంబీవె సత్వన్నెసం
హాతివీవే స్థితివీవెయంచు(బలుమా, అబ్బ)ంతుగోపాలకా ||99

స్థలమీవే బలమీవె విస్తృతనివేశంబీవె నిర్మష్టసా
ఫలమీవే కలమీవె ప్రాయుటయ్యా భాగ్యంబు భోగ్యంబునీ
త్తులమీవే పాలమీవె సస్యములు సంతోషంబునీవేతపం
ఫలమీవే కలిమీవె యంచు మదిలో భావింతుగోపాలకా ||100

ధనమీవై వ్యాధిరోగాది దవిదగం ధరాపదులంగూర్పసా
ధనమీవై తపనీయరూప్యవరరత్నశ్రేణినార్జింపవి
త్తనమీవై రుచిరాన్నవస్త్రచయసంధానంబుగావించిజీ
వనమీవై రక్షితపాళినేలెదవుదే వా వేణుగోపాలకా ||101

నినునీవే కనిపింపజేయువటె(గా) నివాగ్వ్రధూ జానియై
ననునానావిధయోగమార్గములు(గా) నంజాలజట్లాటమ
ర్జను(డ) నేనుకనంగ(జాలనను-చుం) జాటింప(గా) నేలాచే
యున్ననయుష్మత్పదదర్శనంబాసఁగుమా యుష్మ్య వేణుగోపాలకా ||102

చనియొక్ భూరిషమరల్ భవత్పదవేనే జధానియమ్మంతనై

గోపాలకా షట్త్రిశ శతకము

యమునా కూలాకేళి త్రినాటికేని (బృ), త్సత్యంబుగావచ్చివా
వను (గావించి వరంబులే యవిధిన్ వాపంబా ననిర్దయా
జననంబా తలవోయ (జాలనుగదా) సర్వేశ గోపాలకా ॥103

నాకైంకర్యము మామకీనమగునా, నాస్తోత్రముల్ ఫత్రిని
కేకాలంబున మోదమాయవనిన్, నన్నాదుభావింతునా
శోకాంతిన్నము మానికేరకధిత, వార్యోరముల్ బాలకా
నీకాలాపములట్లునైకానుముఖతా, నిధ్వనియ గోపాలకా ॥104

పసంకల్పముచే వసించితివో నీ, వినిల్లనాలోనసం
తోసంబా ప్ప (గ (గాన్నివాంఛితములం, దోరంబుగానిల్చిత
దాసేనాం మర్థన ముసంగి కావ్యరచనా, దార్ఢ్యంబు గల్పించి మో
క్షాసక్తింగరిగించినావు శుభదంబై యొప్ప గోపాలకా ॥105

వరమత్తేభ ములందుమాంద్యమును పో, వంజేసి శార్దూలభీ
కరవృత్తంబు (దొలంగ (జేసి కవితా, కన్యాకృతింగూర్చి సా
దరభావంబున నీకొసంగితినికాం, తం బ్రీతి (జేపట్టి చే
చ్చెరమద్వాంఛలు దీర్పుమయ్య గుణధామా శ్రీవేణుగోపాలకా ॥106

ధరపై వేంకటదాసనామమున నే, దాసుండనై మూర్ఖ (గాం
పురమున్ జేయు (గ (బూడి వాడకు ననుం) బ్రోవంగ వచ్చేసి సు
స్థిరవాసంబానరించినావు గదసు) శ్రీలాంద (గాం (జేసి చే
చ్చెర (జిత్రంబాదలించి యుత్సవములం జేకూర్పు గోపాలకా ॥107

లలితదేవాలయమందు నిత్యమున ముగ్గుల్సంబైన భూషాచయం
బులు వస్త్రంబుల దభ్ర రత్ననిచయంబుల్ ధూపదీపాంగయుక్
బులు హారాదంబులు మంటపంబులధిక ప్రాకారముల గోపురం
బులు నిర్మించి మహోత్సవంబులాలయంబొప్పింపు గోపాలకా

108